

RESOLUCIÓ SANITAT

Avui dia 21 de novembre farà 20 anys que el company Ernest Lluch va ser assassinat per la banda terrorista ETA. És un bon moment per recordar la seva dimensió personal, acadèmica i política, així com reivindicar el seu llegat.

Va ser nomenat ministre de Sanitat i Consum del primer govern socialista presidit per Felipe González, l'any 1982. Se l'ha de considerar pare intel·lectual i polític de la "*Ley General de Sanidad*" de 1986, on es posen les bases legals de la universalització de l'atenció sanitària tal i com podem llegir al seu article primer. La Llei General de Sanitat parteix d'un concepte integral de la salut que suposa el reconeixement de què sobre la salut de les persones, incideixen multituds de factors biològics, psicològics, econòmics, socials, laborals, ambientals... en permanent interacció entre ells. Per tant, a l'hora d'abordar la promoció i la protecció de la salut, s'ha de fer amb especial èmfasi en els diversos determinants de la salut i realitzar accions polítiques múltiples tenint en compte la participació de les diferents disciplines.

El desenvolupament de la Llei General de Sanitat va aconseguir situar a la sanitat espanyola com a referent i capdavantera al nostre entorn. Malauradament a Catalunya, els governs de la dreta nacionalista/independentista amb el suport d'ERC han prioritzat els ajustos pressupostaris minvant així la qualitat de l'atenció, la capacitat d'atenció i l'equitat del model sanitari públic català. Avui en dia, Catalunya és la Comunitat Autònoma que menys ha recuperat el nivell de despesa sanitària prèvia a les retallades dels governs independentistes i continuem a la cua en inversió per capita.

Hi ha menys recursos materials, menys serveis i menys accessibilitat i, com a conseqüència, s'han incrementat les llistes d'espera per cirurgies, metges de capçalera, especialistes i proves diagnòstiques. Així doncs, s'està observant una fugida de part de la població cap a opcions de sanitat privada, agreujant-se les desigualtats socials. Evidentment, aquestes retallades també han implicat una precarització dels i les treballadores del sistema públic de salut. Les i els

socialistes catalans, sent fidels al llegat de l'Ernest Lluch, entenem que els nous temps posen damunt la taula nous reptes, i la COVID-19 ens ho ha deixat més clar que mai. Com a socialistes, ens sentim en la responsabilitat de mantenir i desenvolupar la universalitat, l'equitat i la sostenibilitat del sistema sanitari. És per això, que cal un canvi al govern a Catalunya. Un canvi que posi als i les ciutadanes, i als professionals de la salut al centre de les polítiques sanitàries, focalitzant els nostres esforços en les següents línies:

1. El sistema nacional de salut ha d'estar basat en la prevenció de la malaltia i la promoció de la salut. Això inclou conèixer millor la nostra realitat, especialment la dels grups socials menys afavorits, i dissenyar i posar en marxa polítiques específiques que millorin la seva posició relativa en termes de salut. Hi ha desigualtats envers la salut que són injustes i evitables i sobre les quals s'ha d'actuar amb polítiques multisectorials.
2. Un dels col·lectius que requereixen un abordatge específic és el dels Joves. Creiem que s'han d'abordar com a prioritaris dos àmbits d'actuació.
 - a. En primer lloc, lluitar contra els principals factors de risc contra la salut dels i les joves: el sedentarisme, l'obesitat, addicions prematures, falta d'educació sexo-afectiva, alts nivells d'estres i una alimentació poc saludable, entre d'altres. En aquest sentit, la promoció no consisteix només en una política de conscienciació amb missatges més o menys encertats sinó en crear les condicions perquè aquests estils de vida saludables siguin assolibles i no només un discurs après. Valorem positivament mesures com l'eliminació de menjars ultra processats a centres públics, l'aplicació d'impostos al consum d'aliments industrials amb un alt contingut de sal, sucres afegits i grasses saturades, o la prohibició de la promoció d'aquests aliments mitjançant joguines o publicitat destinat al públic infantil.
 - b. En segon lloc, la salut mental ha de ser una prioritat. Les dades a Catalunya mostren que els Joves són un dels grups que més empitjora la seva salut mental, sent la segona causa de mort més

freqüent entre ells suïcidi. Els determinants socials de la salut tenen molta rellevància en aquest sentit. L'èxit i fracàs educatiu, l'atur, les condicions laborals precàries, l'accés a l'habitatge, les dificultats per una emancipació efectiva limiten les transicions vitals dels Joves, condicionat la seva salut mental i el seu futur.

3. S'han de revertir d'una vegada les retallades sanitàries d'aquests darrers 10 anys i apostar per un sistema públic ben finançat, dotat de personal suficient i qualificat. La defensa d'una sanitat pública s'ha de fer sobre el convenciment del valor d'un servei públic, de la universalitat en el seu accés, la qualitat i l'eficiència. El sector privat ha de tenir un paper subsidiari, i al qual se li ha d'exigir la màxima transparència i rendició de comptes. Defensem una transició i un augment de la capacitat d'atenció de la sanitat pública en decrement dels concerts sanitaris i les mútues al funcionariat.
4. L'accés als serveis sanitaris no pot condicionar-se a la renda personal i l'accés al mercat laboral. El precariat té menys drets sanitaris en comparació amb la resta de classes socials. El sistema ha de garantir l'equitat en l'accés i en el seu finançament mitjançant una fiscalitat progressiva i compensatòria. Cal eliminar els copagaments de manera que no es traslladi un cost social l'individu en forma d'impost sobre la seva malaltia.
5. Hem de defensar una cartera de serveis més completa. Entenem la sanitat com un tot i per tant és per nosaltres incompressible que la cobertura bucodental no estigui inclosa en la cartera dels serveis sanitaris, és per això que volem que s'integri dins de la seguretat social. En la mateixa línia volem deixar clar que creiem que la medicina rehabilitadora, la fisioteràpia, la teràpia ocupacional, logopèdia i en general totes aquelles especialitats encarades a reduir la dependència i millorar de la recuperació també haurien d'integrar-se, la salut no és només l'absència de patologia, així doncs la recuperació també hauria d'estar inclosa en el procés assistencial. A més, defensem que la sanitat pública ha de sufragar els tractaments mèdics, psicològics i les intervencions quirúrgiques de la reassignació de sexe i tractament hormonal

(d'aquelles persones transgènere que vulguin fer-ho), així com el suport a les famílies.

6. I per últim, creiem que totes les persones en ple ús de les seves facultats mentals haurien de poder triar, de forma legal, el moment i els mitjans per finalitzar la seva vida si la seva situació de malaltia i patiment és irreversible, sempre que no existeixin solucions mèdiques per garantir-ne una vida digna, sense que això suposés la persecució penal de les persones que fan realitat la seva voluntat.